

**Magyar
Természetvédők
Szövetsége**

Föld Barátai Magyarország

EU +10 - regionális politika

Farkas István, ügyvezető elnök
Magyar Természetvédők Szövetsége

EU regionális politikája

- *A regionális politika középpontjában az Európai Unió régiói és városai állnak. Célja, hogy stratégiai beruházások révén elősegítse a gazdasági növekedést és az életminőség javulását. A regionális politika egyúttal eszközüil szolgál ahhoz, hogy az Európai Uniót alkotó országok – a kevésbé fejlett régióknak nyújtott támogatás formájában – kifejezésre juttassák szolidaritásukat.*
-

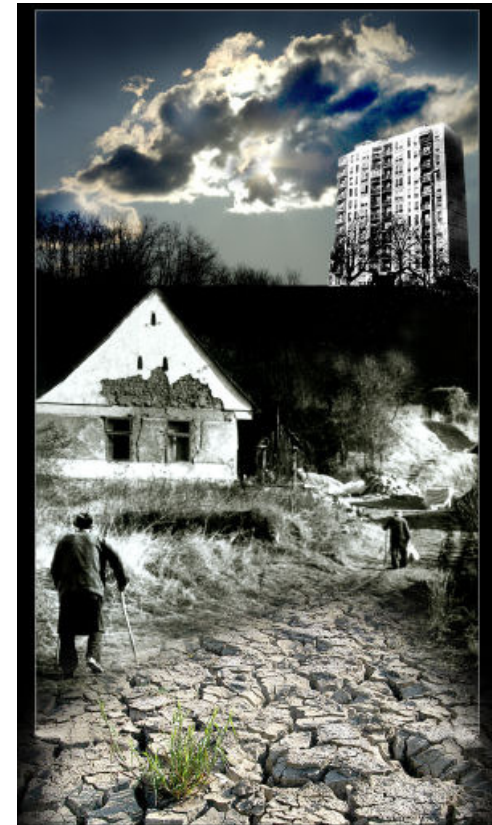
EU regionális politikája

A regionális politika tényleges eredményeket produkál. Sokat segített abban, hogy az EU-országok 2007 és 2012 között:

- 594 ezer új állást hoztak létre;*
 - 198 ezer kisvállalkozásba ruháztak be pénzt;*
 - 61 000 kutatási projektet finanszíroztak;*
 - közel 5 millióval több uniós polgár számára biztosítottak hozzáférést a széles sávú internethez;*
 - 9432 különböző projekt keretében tettek azért, hogy javuljon a városlakók életminősége.*
-

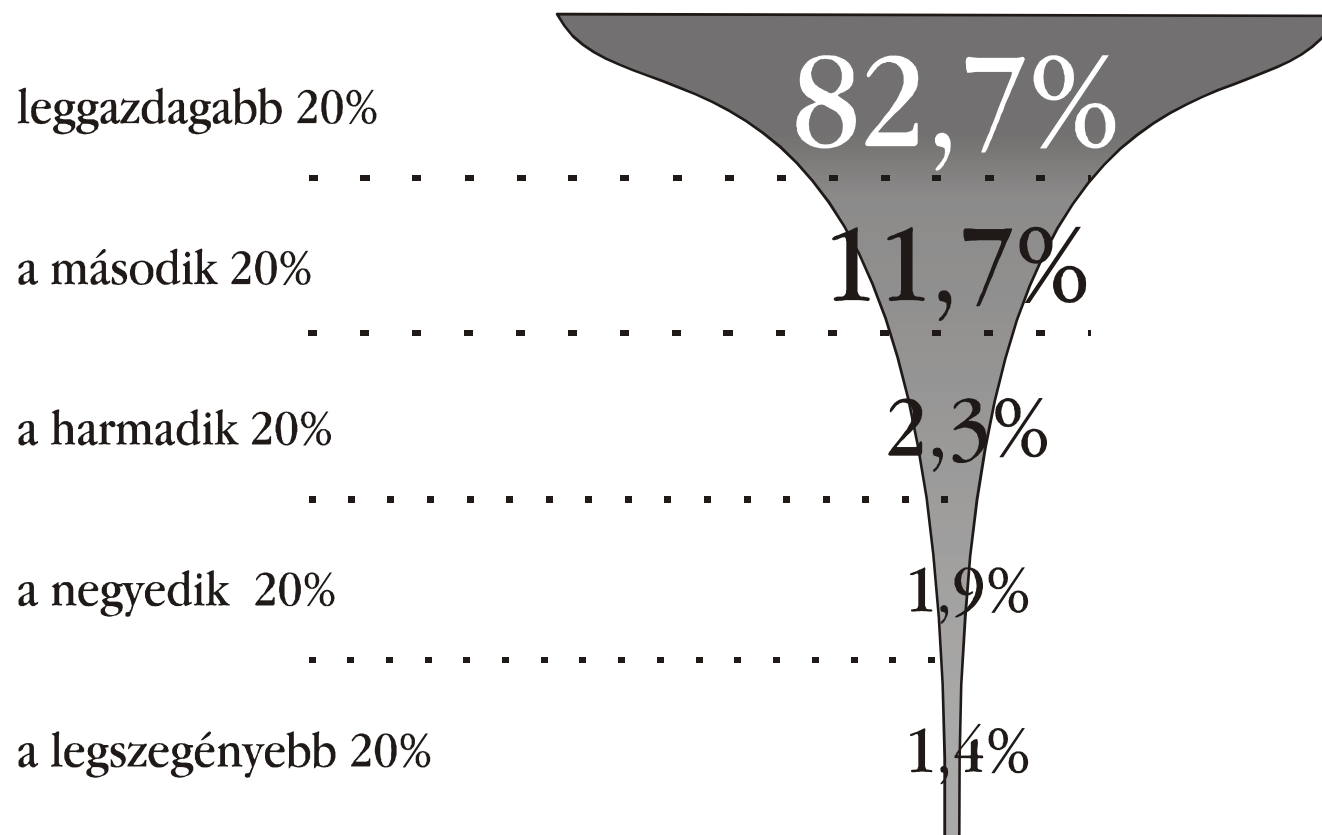
Problémák a világban

- Környezeti válság, klímaváltozás, biodiverzitás csökkenése
- Élelmezési válság, a termőföld fogyása
- Pénzügyi és gazdasági válságok
- Erkölcsi válság
- Globális egyenlőtlenségek

Globális társadalmi olló

A világ népessége és jövedelme

Földhasználat és földterület

földhasználat a
gazdag országokban
(ha/fő)

1900.

1950.

1995.

a rendelkezésre álló
földterület
(világátlag, ha/fő)

EU: Versenyképesség mindenek felett

- Globális versenyben a feltörekvő gazdaságokkal
 - Centrumok erősödése – periféria gyengülése
agyelszívás, tőke kivitel
 - EU2020 célok belső konfrontálódása,
elégtelensége
 - EU-USA szabadkereskedelmi tárgyalások
szociális és környezeti jogok csökkenése?
állami szuverenitás csökkenése?
-

Magyarország és az Unió

Felzárkózás – GDP – Mo közeledik, a belső kohézió csökken – Budapest növekszik, a többiek lemaradnak

Nettó pénzkiáramlás

Adósságcsapda

A klasszikus gazdaságfejlesztés reménytelensége –
a nyitott gazdaság, a tőkebehozatal, a versenyképesség erőltetése felszámolja a gazdasági, társadalmi és környezeti erőforrások védelmét, de nem zárja az adósság ollót

Gazdaságpolitikai szemléletváltás szükségessége

A fejlődés paradigmája

- Modern értelmezés: gazdasági növekedés, materiális fogyasztás növekedése, anyagi jellegű életminőség biztosítása.
 - Ökológiai értelmezés: Fenntartható fejlődés. A társadalmi jóllét folytonos javítása, úgy hogy az ökológiai eltartó-képességet ne haladjuk meg.
 - Keresztény értelmezés: A történelem célja az emberi üdvösség előmozdítása. A társadalmi fejlődés az emberi üdvösséget szolgálja, azaz Istennel és embertársainkkal való szeretetkapcsolatot legjobban szolgáló társadalmi szerkezet kialakítása.
 - **Szükséges a fejlődés fogalmának átértelmezése**
-

Mi legyen a regionális politika célja?

- Az anyagi értékek elsőbbsége helyett az egyetemes emberi értékeket kell előtérbe helyezni
 - A gazdaságpolitika fő elve a szubszidiaritás legyen, amely a régiók és az országok önrendelkezését és önellátó képességét erősíti
 - A fenntartható termelés és fogyasztás kialakítása, és ennek megalapozásaként az erőforrás-hatékonyság és takarékoság irányába mutató innováció, a természeti erőforrások védelme
-

Milyenek legyenek a fő finanszírozási irányok?

- Közösségfejlesztés
 - Oktatás a bölcsebb társadalomért
 - Társadalmi és környezeti problémák megelőzése
 - A helyi gazdaság fejlesztése
 - Fenntartó erőforrás-gazdálkodást szolgáló kutatás és fejlesztés
 - Energia- és anyagtakarékosság, hatékonyság
 - A mobilitás csökkentése, környezetbarát közlekedés
 - Természetes élőhelyek rehabilitációja, közcélú zöldterületek létesítése és fenntartása
-

Partnerségi Megállapodás terve

Az átfogó helyzetkép

- A környezeti és társadalmi helyzetkép hiánya
 - Megalapozatlan hit a gazdasági és pénzügyi válság kezelhetőségét illetően
 - Túlléptünk az ökológiai határokon (másfélszeres túlhasználat)
 - Az ökológiai szolgáltatások csökkennek – csökken az eltartóképesség, rugalmasság
 - Csak olyan fejlesztés lenne megengedhető, amely nem növeli tovább a környezeti elemekre, az erőforrásokra, környezeti térre nehezedő terhelést
-

PM - Az átfogó cél

- A gazdaság az első, nem az életminőség
 - Fenntartható gazdasági növekedés <-> fenntartható fejlődés
 - *„a növekedés akkor lehet tartós, ha a gazdasági növekedés érdekében a környezeti és társadalmi struktúrák potenciális gazdasági erőforrásait jobban képes hasznosítani. Ezért ... társadalmi és környezeti beruházások is kiegészítik.”*
 - A terhelés fokozása a védelem és a problémák megelőzése és integrált kezelése helyett
-

Gazdaságfejlesztési megközelítések

- Nyitott, duális gazdaság, KKV versenyképesség
 - 'A' megoldás: KKV beszállítókénti bekapcsolása az export orientált multikhoz (autó-, gyógyszeripar).
A környezeti és társadalmi fékek lebontása.
Sérülékeny: tőkekivitel, versenyképesség?,
válságérzékenység, erőforrások pusztítása
 - 'B' megoldás: helyi gazdaság fejlesztése
élelmiszer- és energia-önrendelkezés, alternatív
pénzek, KKV együttműködés erősítése
Stabilizál: erőforrások és haszon helyben tartása,
függés csökkentése, környezeti és társadalmi tőke
védelme
-

A fejlesztési célok értékelése

- K+F: (+) kistermelői és élelmiszeripari fejlesztések
(-) anyag- és energiatakarékos technológiák elsőbbsége;
 - KKV: (+) kereslet indukálása (pl. energiahatékonyság) a direkt támogatás helyett; együttműködés; helyi gazdaság fejlesztése; rövid élelmiszerlánc
(-) multi beszállítói kapcsolatok erősítése, megyei fejlesztés bizonytalansága
 - Foglalkoztatás: (+) helyi gazdaság fejlesztése, szociális gazdaság
 - Energia: (+) több forrás a lakossági energiahatékonyságra; energiatudatosság;
(-) biomassa erőforrásra épülés, bioüzemanyagok
-

A fejlesztési célok értékelése

- Klímaadaptáció: (+) városi zöldinfrastruktúra; öntözés helyett alkalmazkodó mezőgazdaság és vízvisszatartás; tudatosság
(-) árvízvédelem, polgári védelem – régi új köntösben
 - Környezeti fejlesztések: (+) ökológiai szolgáltatások erősítése; integrált településfejlesztés; zöldinfrastruktúra; kisléptékű infrastruktúra, szemléletformálás
(-) biodiverzitás védelem alulfinanszírozott, hulladékkezelés megelőzés helyett, égetők (!)
 - Társadalmi tőke növelése: aktív állampolgárság; civil szektor erősítése; partnerség – ????
-

Allokáció

- Allokációs arányok nem a fenntarthatóságot segítik
 - energia-, környezeti beruházások <-> gazdaságfejlesztés
 - helyi gazdaságfejlesztés – CLLD, LEADER <-> központi fejlesztések
 - hitel támogatás KKV-nak <-> direkt támogatás
 - fenntarthatóságnak megfelelő vidékfejlesztés és mezőgazdaság <-> intenzív mezőgazdaság
-

Horizontális szempontok

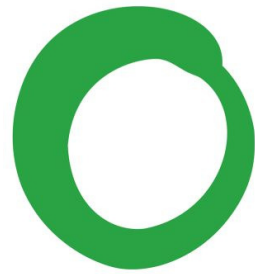
- EU elvek – esélyegyenlőség, fenntartható fejlődés
 - „vállalások” – projektekbe integrált szempontok
- OP specifikus, akciótervekben kibontva, pályázati kiírások szakmai kritériumai (belépési, szelekciós)
 - támogató hálózat, útmutatók – pályázó, lebonyolító
 - megfelelő intézményrendszeri kapacitás
 - specifikus kiírások, szemléletformálás
 - együttműködés a civil szervezetekkel
 - monitoring, kommunikáció
-

Partnerség

- European Code of Conduct on Partnership
 - bevonás <-> véleményezés
 - korai szakasz?
 - érdemi megfontolás, válaszadás
 - titkos tárgyalások
 - megyei, térségi tervezés – nagy eltérések
 - akciótervek, pályázati kiírások, CLLD
 - monitoring, pályázatbíráló
 - kapacitásépítés, partneri hálózatok támogatása
-

Lebonyolítás intézményrendszere

- csúszás, homályos tervek
 - Mo nem kér technikai segítségnyújtásra támogatást
 - minisztériumok – Miniszterelnökség viszonya
 - irányító hatóságok, közreműködő szervezetek a minisztériumoknál
 - megfelelő kapacitások?
 - partnerség, horizontális szempontok?
 - megyei intézményrendszer
-

**Magyar
Természetvédők
Szövetsége**

Föld Barátai Magyarország

Köszönöm a figyelmet!

Farkas István, Magyar Természetvédők Szövetsége,

ifarkas@mtvsz.hu, info@mtvsz.hu, www.mtvsz.hu
